

Vaimne vägivald ja selle mõju

Statistika järgi kannatab koduvägivalda iga **viies** inimene Eestis. Enamik neist ei pöördu ohvriabisse ega varjupaika. Põhjusteks võivad olla **häbi ja hirm**, kuid ka puudulik teadlikkus ja koduvägivalda normaliseerivad hoiakud. Sellegipoolest on 44% ohvriabisse pöördumistest seotud vaimse vägivallaga. Sageli on abivajajad oma murega üksi, sest riiklikul tugisüsteemil ja lähedastel on vähe teadmisi, kuidas asjakohast abi pakkuda.

Pakun oma bakalaureusetöö raames välja teabe- ja tugikeskuste sisearhitektuurse lahenduse, mis tõstab ühiskondlikul tasandil teadlikkust ning üksikisiku tasandil mõjub rahustavalt ja enesearengut soosivalt. Siit leiab vägivalla ohver emotsionaalset ja psühholoogilist tuge, aega ja ruumi, teadmisi, kaaslast, rahu ja vaikust. See annab talle võimaluse end määratlada ja teadlikumaks saada.

Mis kuulub vaimse vägivalla alla?

- Ignoreerimine,
- ähvardamine,
- jälitamine,
- süstemaatiline kontrollimine,
- jälgimine,
- hirmutamine,
- laimamine,
- alandamine,
- süüdistamine,
- manipuleerimine,
- sotsiaalne isoleerimine.

Kaader filmist “Gaslight” (1944)

Vaimse vägivalla alla kuulub ka ohvri identiteedi õõnestamine ja naeruvääristamine.

A. Wilkinson, What is gaslighting? The 1944 film Gaslight is the best explainer. - Vox, 2017, <https://www.vox.com/culture/2017/1/21/14315372/what-is-gaslighting-gaslight-movie-ingrid-bergman>

Mis on perevägivald? – MTÜ Tallinna Naiste Kriisikodu, http://www.naisteabi.ee/mis_on_perevagivald_.html

- Tüüpiline ohver on 25-46-aastane naine.
- Perevägivalda ohvritest 79% naissoost ja 21% meessoost.
- Aasta jooksul kogeb hinnanguliselt 12% eestlannadest ehk umbes 61 000 naist lähisuhtevägivalda.
- Vaid 4-6% naistest pöördub ohvriabisse või naiste varjupaika. 2019. aastal abistati Eestis 2170 naist.
- Tallinnas on ainult 2 naiste tugikeskust. Eestis 16.

Sotsiaalministeerium, Perevägivalda ennetamine, 21.12.2018, https://www.sm.ee/sites/default/files/news-related-files/perevagivalda_faktileht_2018.pdf

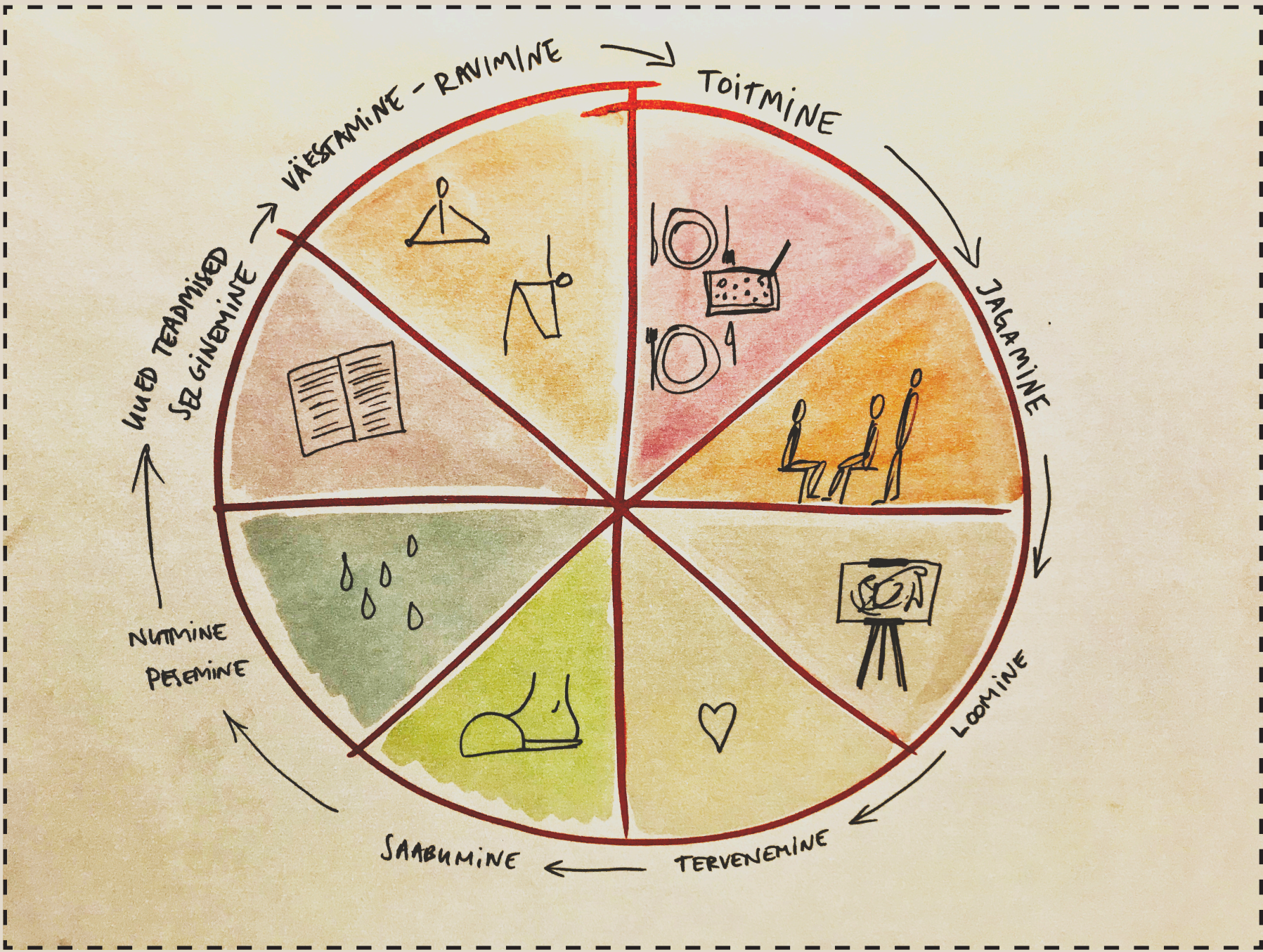
Kontekst: Tallinn 2020

Tegevuspõhine korter

- + tegevused, valikud ja rutiin
- + turvatunne
- + päevakodu
- + vanade mustrite analüüsimine
- + uute harjumuste ja uskumuste loomine

“Mitmed uuringud ja vägivalda osapooltega töötavate spetsialistide kogemused näitavad, et paarisuhtes vägivalda kasutavad mehed ja ohvrikogemusega naised on pärit peredest, kus toimivad sarnased käitumismustrid, ning see annab tõendusmaterjali vägivalda põlvkondadevahelise edasikandumise kohta.”

K. Soo, Kuidas soorollid on seotud perevägivaldaga. – Müürileht 06.12.2016, <https://www.muurileht.ee/kuidas-soorollid-on-seotud-perevagivaldaga/>

Koostöö olemasolevaga

- + riiklik tugi (Sotsiaalkindlustusamet)
- + kogukond ja naabrivalve
- + kogemusnõustamine

+ sisekaemused

Korterid Tallinnas

- + vanade eeslinnade vööndis
- + ühistranspordiga ligipääsetavad
- + kesklinna ja parkide lähedus

“Eesti Naiste Varjupaikade Liidu juhatuse esinaine Eha Reitemann: “Tavakujutus on see, et naine vajab varjupaigalt eelkõige öömaja. [...] See ettekujutus on suuresti müüt. Tegelikult pöördub majutusteenuse pärast meie poole vaid kümnendik naisi. Eelkõige vajatakse emotsionaalset tuge ja nõustamist.”

K. Maran, Reitemann: lähisuhtevägivalda kogenud naised ei vaja ainult öömaja, vaid tuge ja abi. – Pealinn 04.01.2018, <http://www.pealinn.ee/tagid/koik/reitemann-lahisuhtevagivalda-kogenud-naised-ei-vaja-ainult-ooma-ja-n209691>

Kristiine

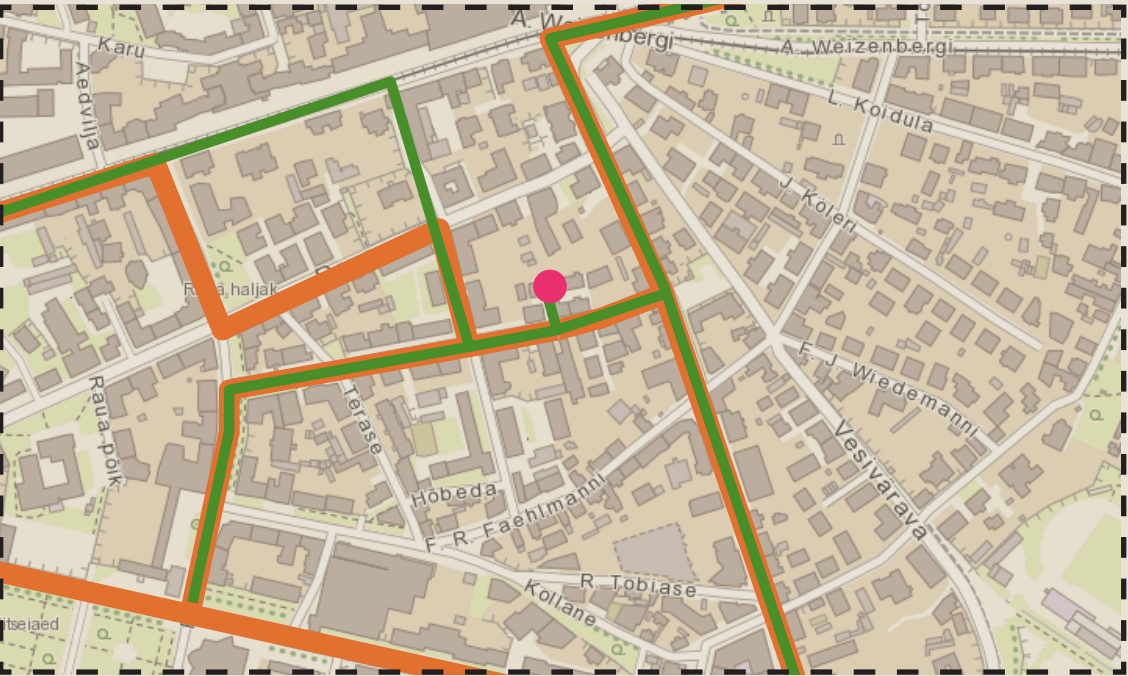
Kesklinn

Kadriorg

Ligipääs
+ mootorsõidukiga
+ kergliiklusteel

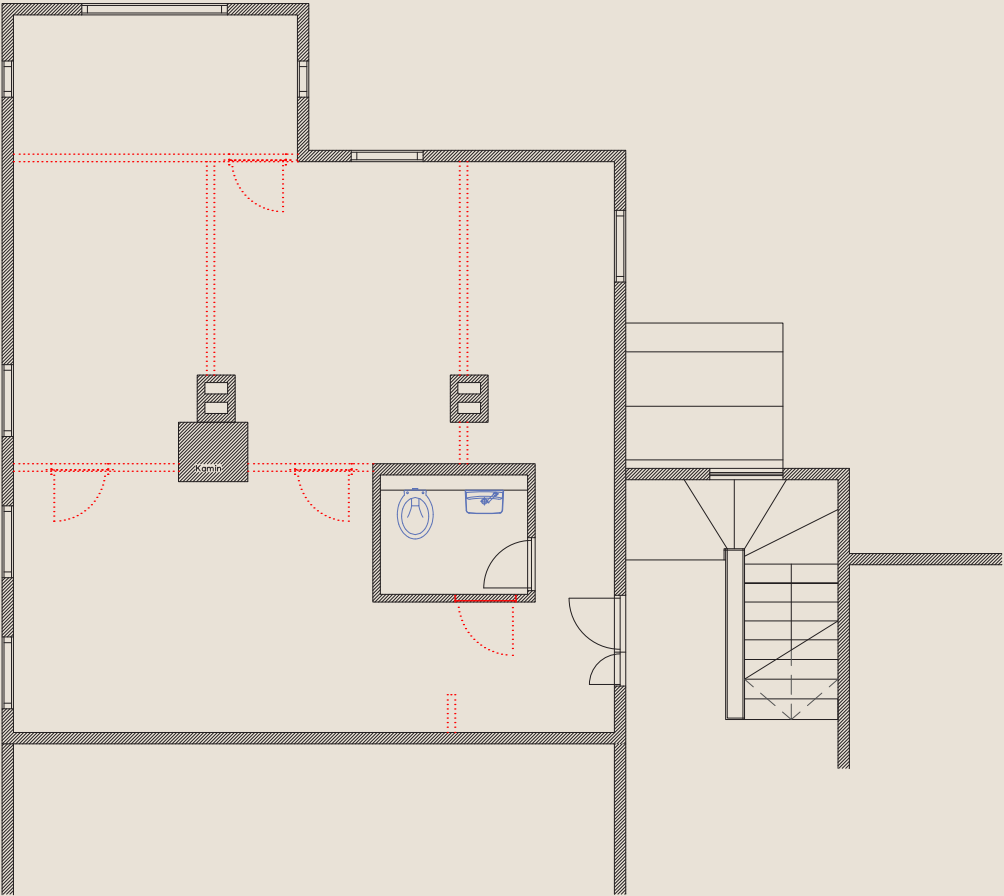
Kokkupuutepunktid

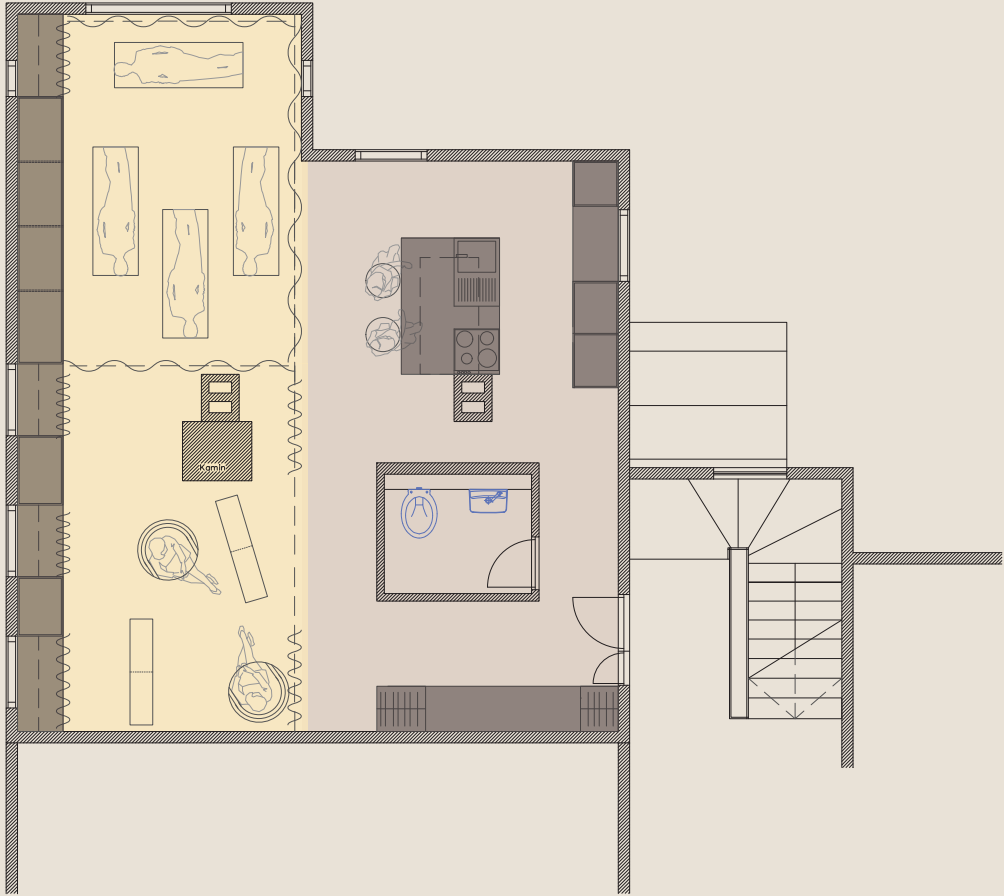
Tina tn 8a, Kadrioru, Tallinn

Üldpind 66.3 m²
Korrus/Korruseid 1/2
Ehitusaasta 1912

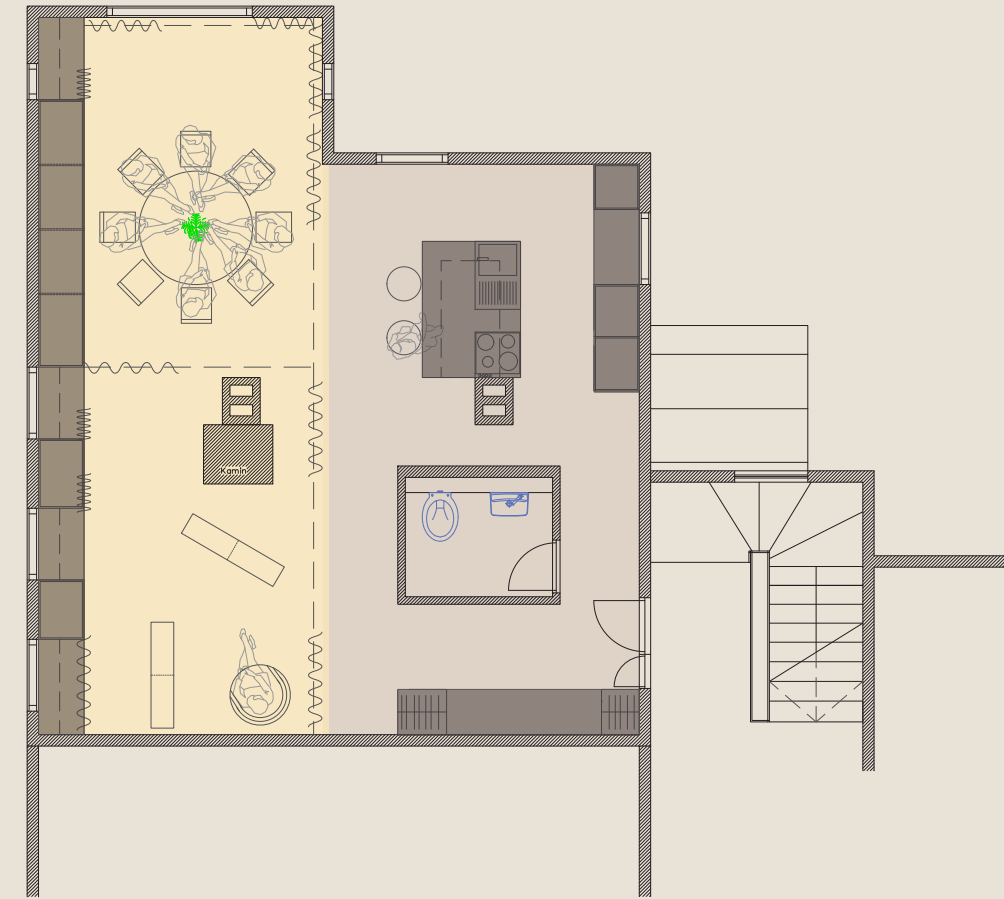
TLÜ bussipeatus 350 m
Gonsiori bussipeatus 550 m
Kadrioru park 1 km

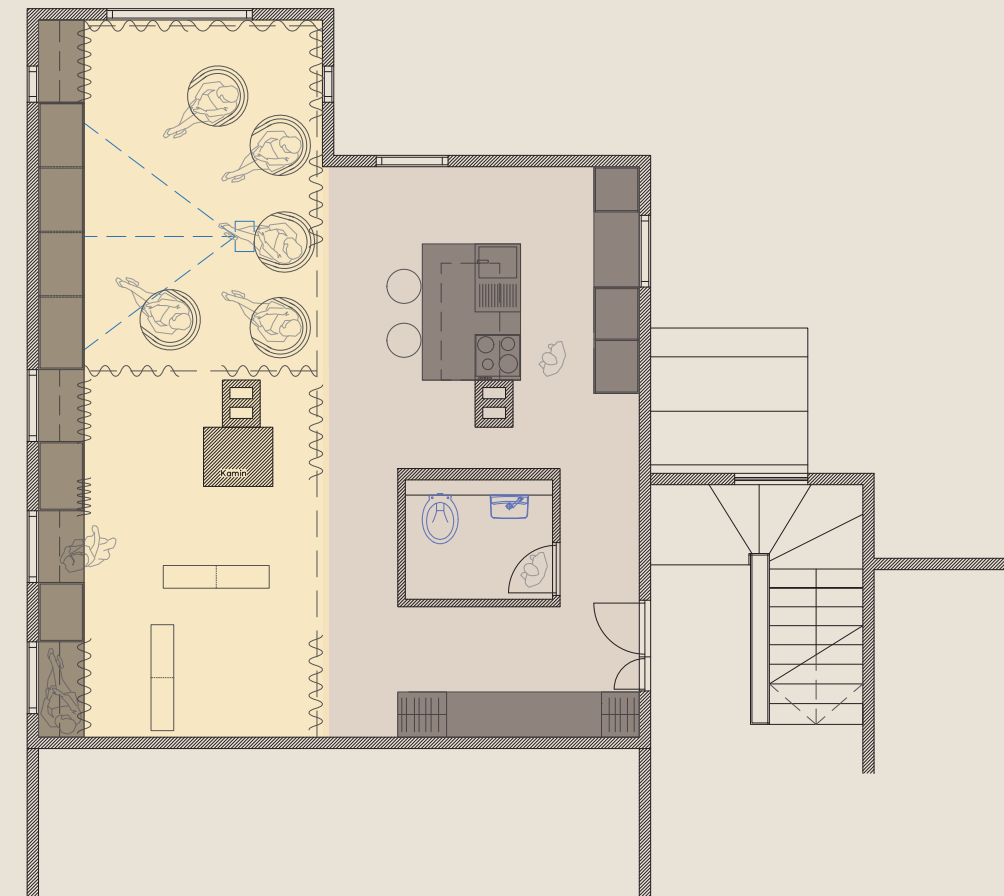
Olemasolevate seinte lammutusplaan

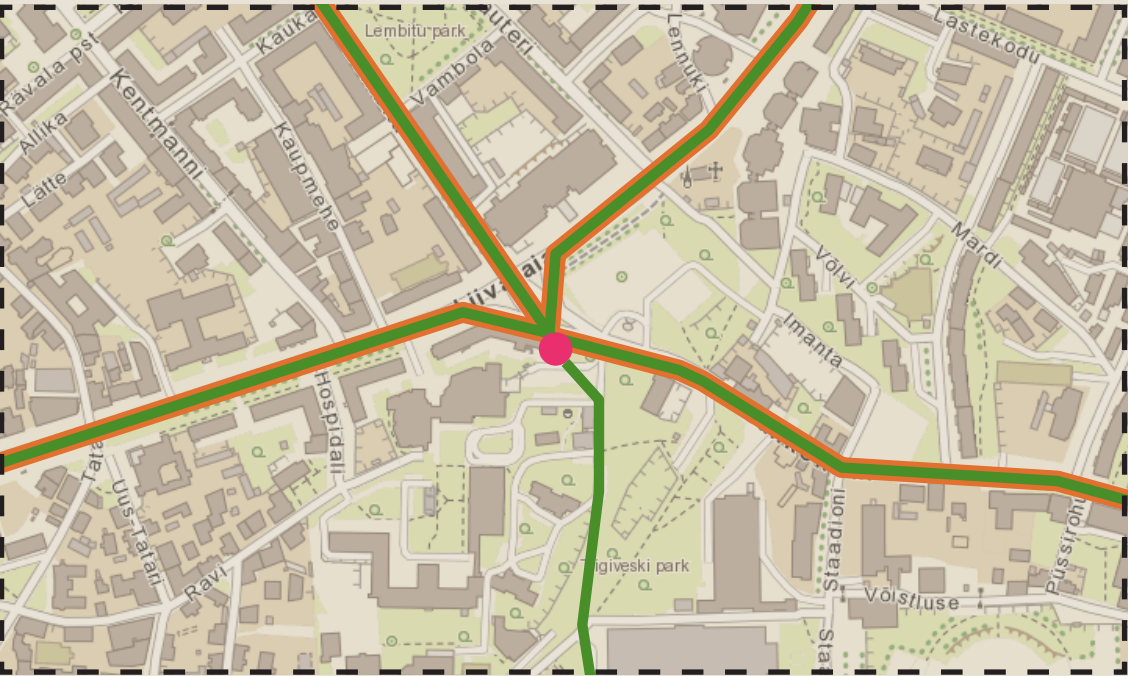
Joogatund

Õhtusöök

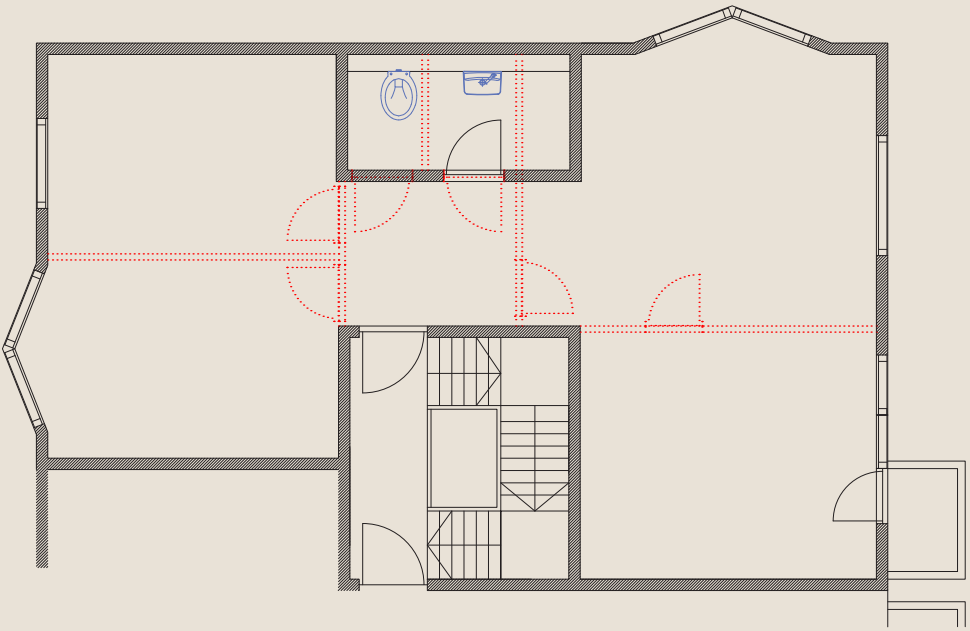
Filmiõhtu

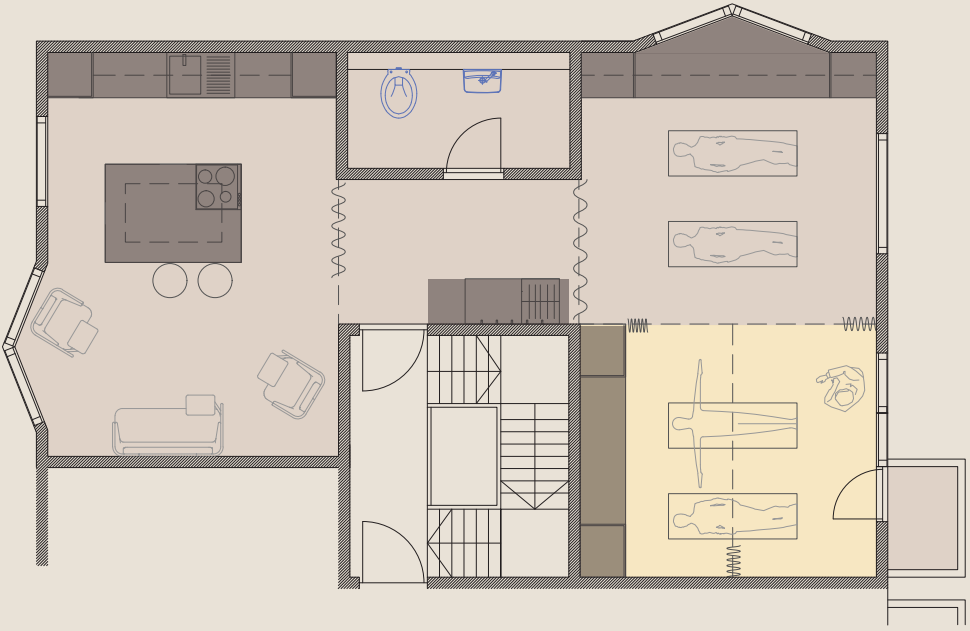
Juhkentali 6, Kesklinn, Tallinn

Üldpind 61.8 m²
Korrus/Korruseid 3/6
Ehitusaasta 1972

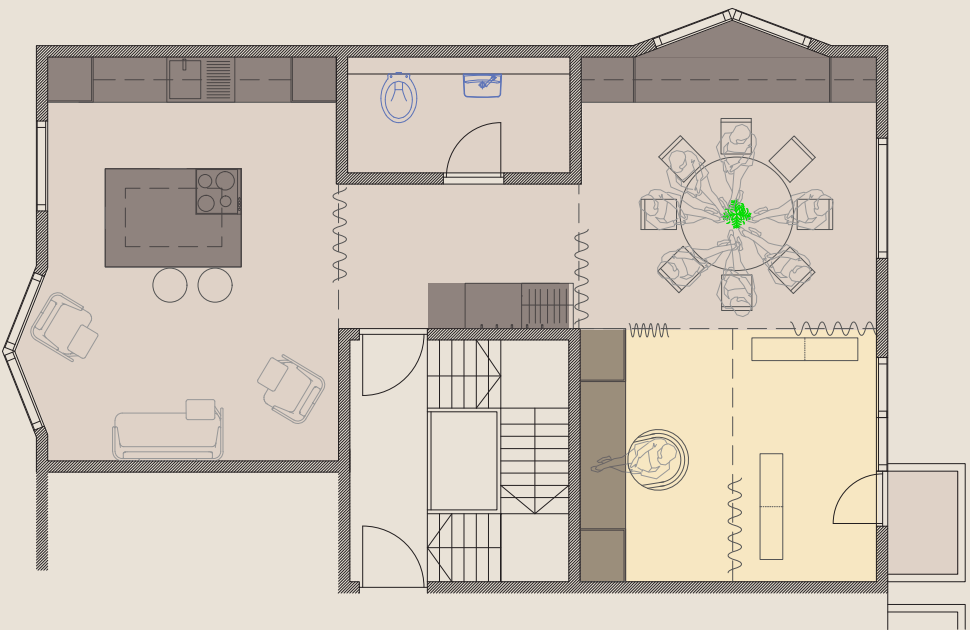
Ida-Tallinna Keskaigla 350 m
Tiigiveski park 300 m
Solarise keskus 550 m

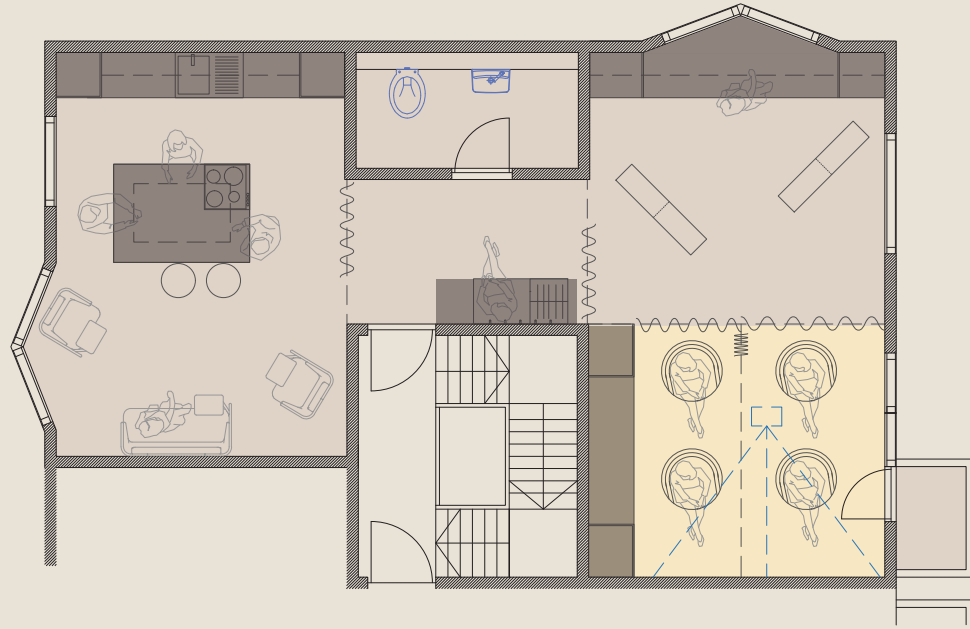
Olemasolevate seinte lammutusplaan

Joogatund

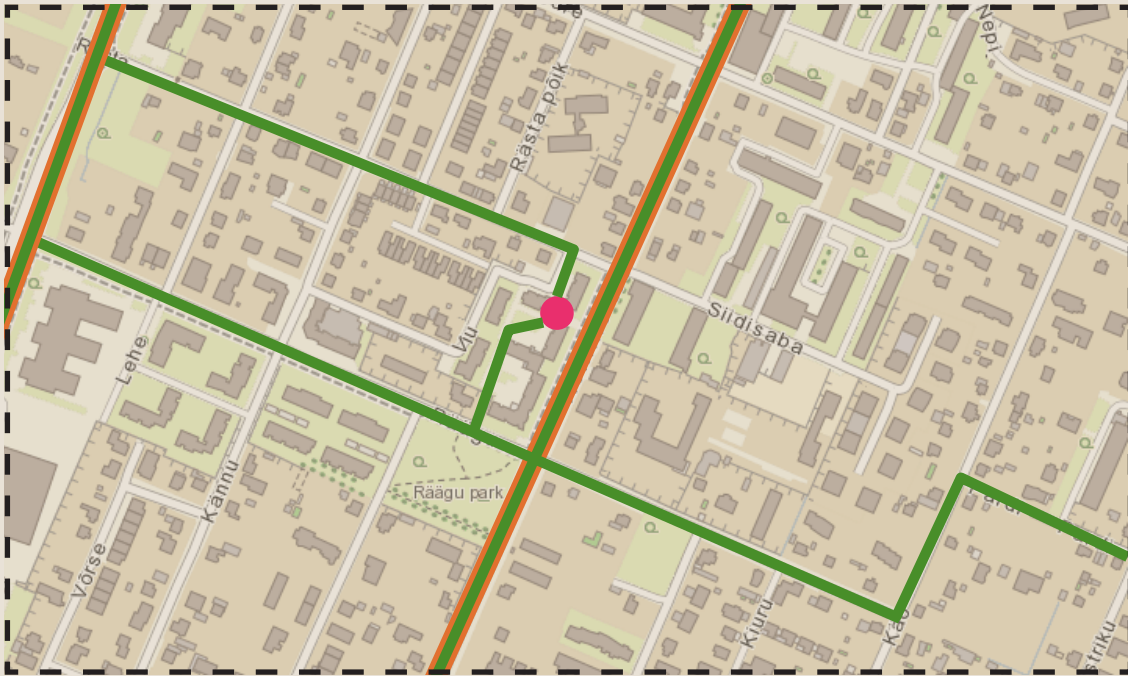
Õhtusöök

Filmiõhtu

Mööbel:
+ statsionaarne
+ liigutatav

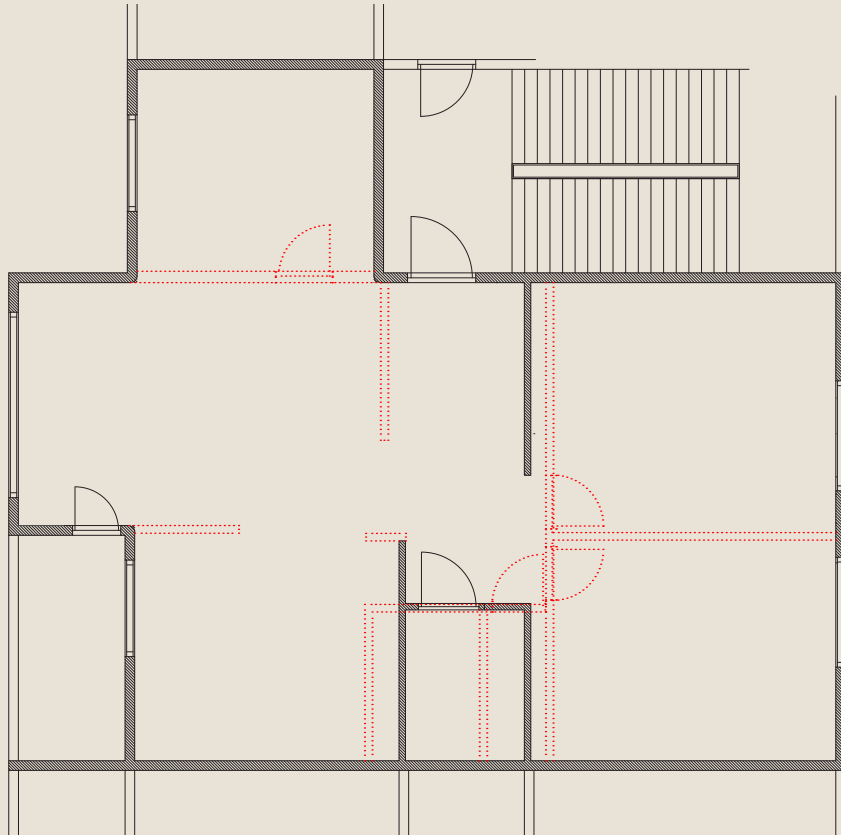
Põrandad:
+ vaipkate
+ sile põrand

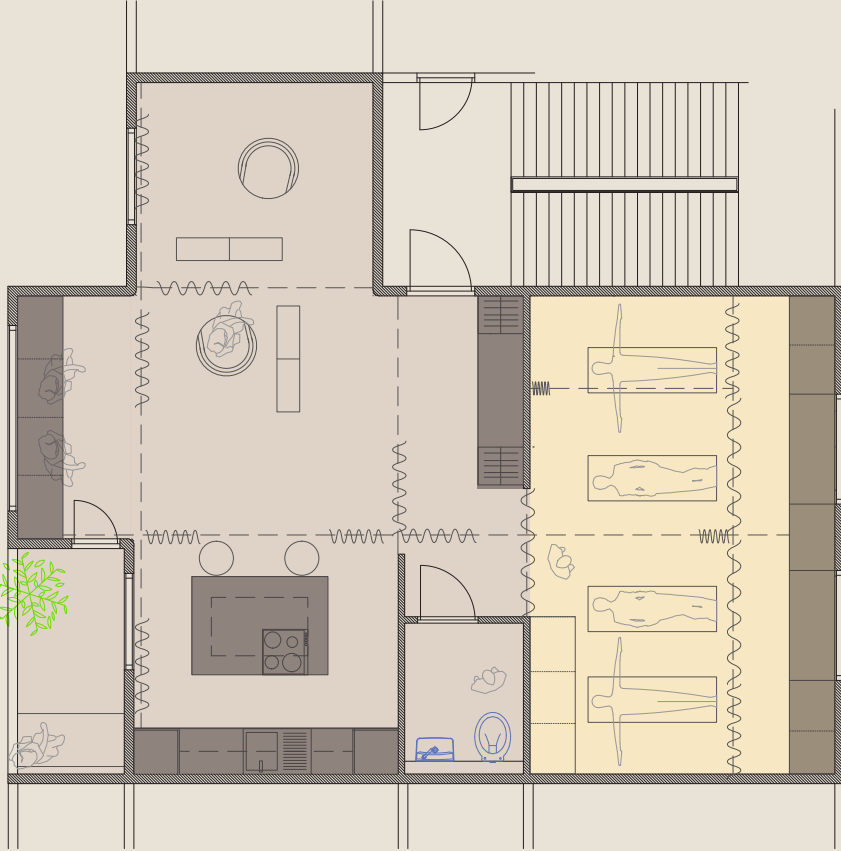
Nõmme tee 48, Kristiine, Tallinn

Üldpind 73.9 m²
Korrus/Korruseid 3/3
Ehitusaasta 1987

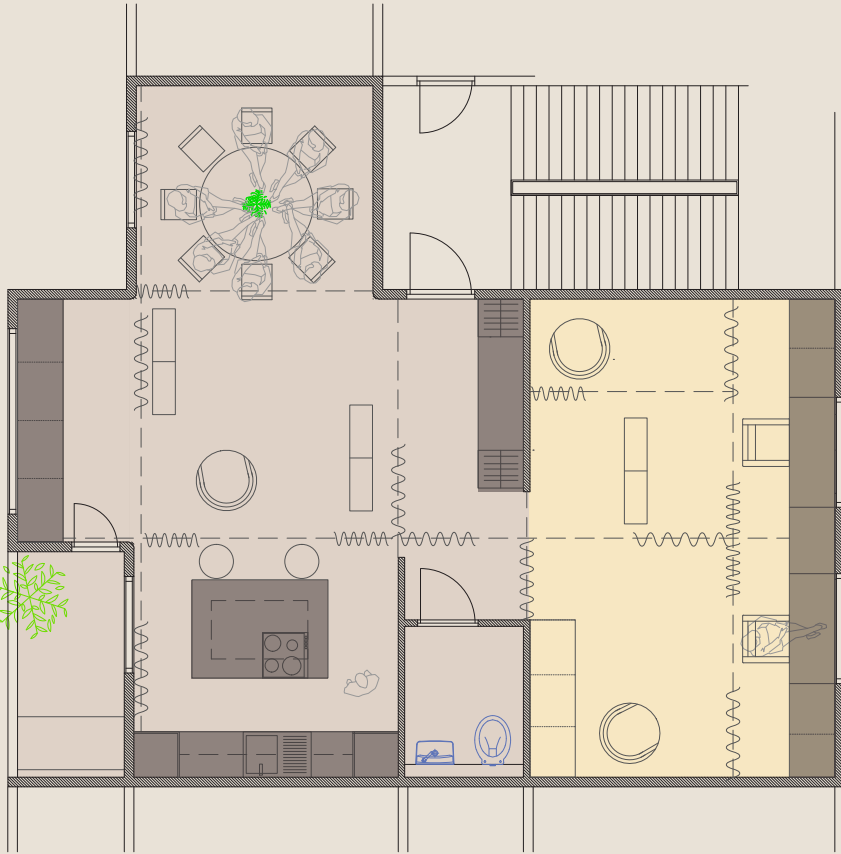
Räägu bussipeatus 140 m
Tondi rongipeatus 1,2 km
Kitseküla rongipeatus 2 km

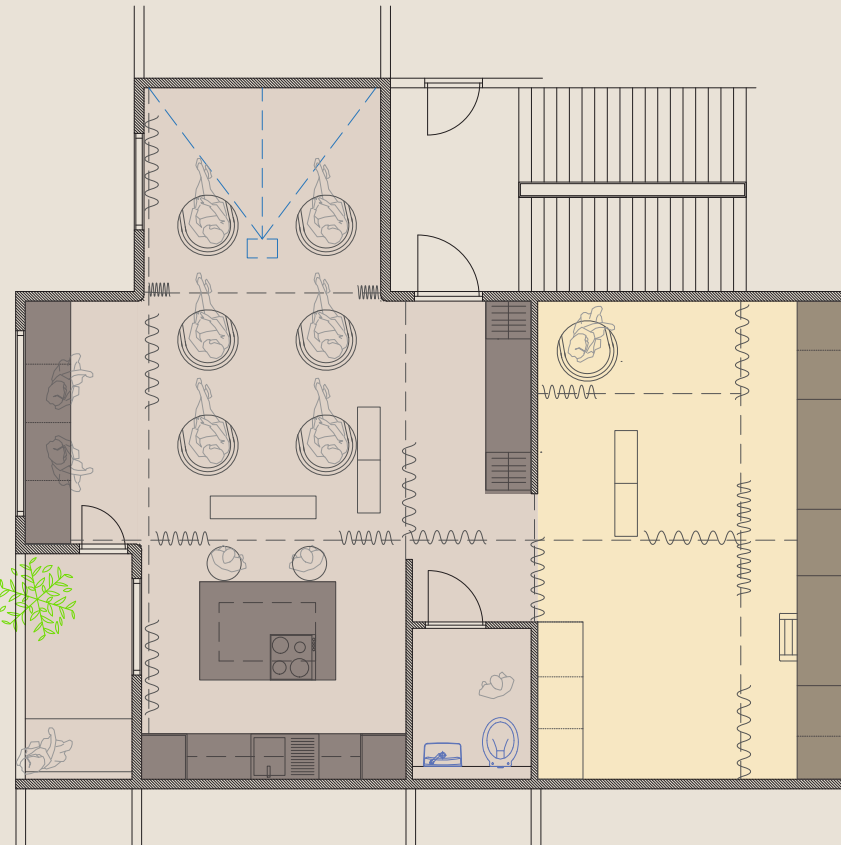
Olemasolevate seinte lammutusplaan

Joogatund

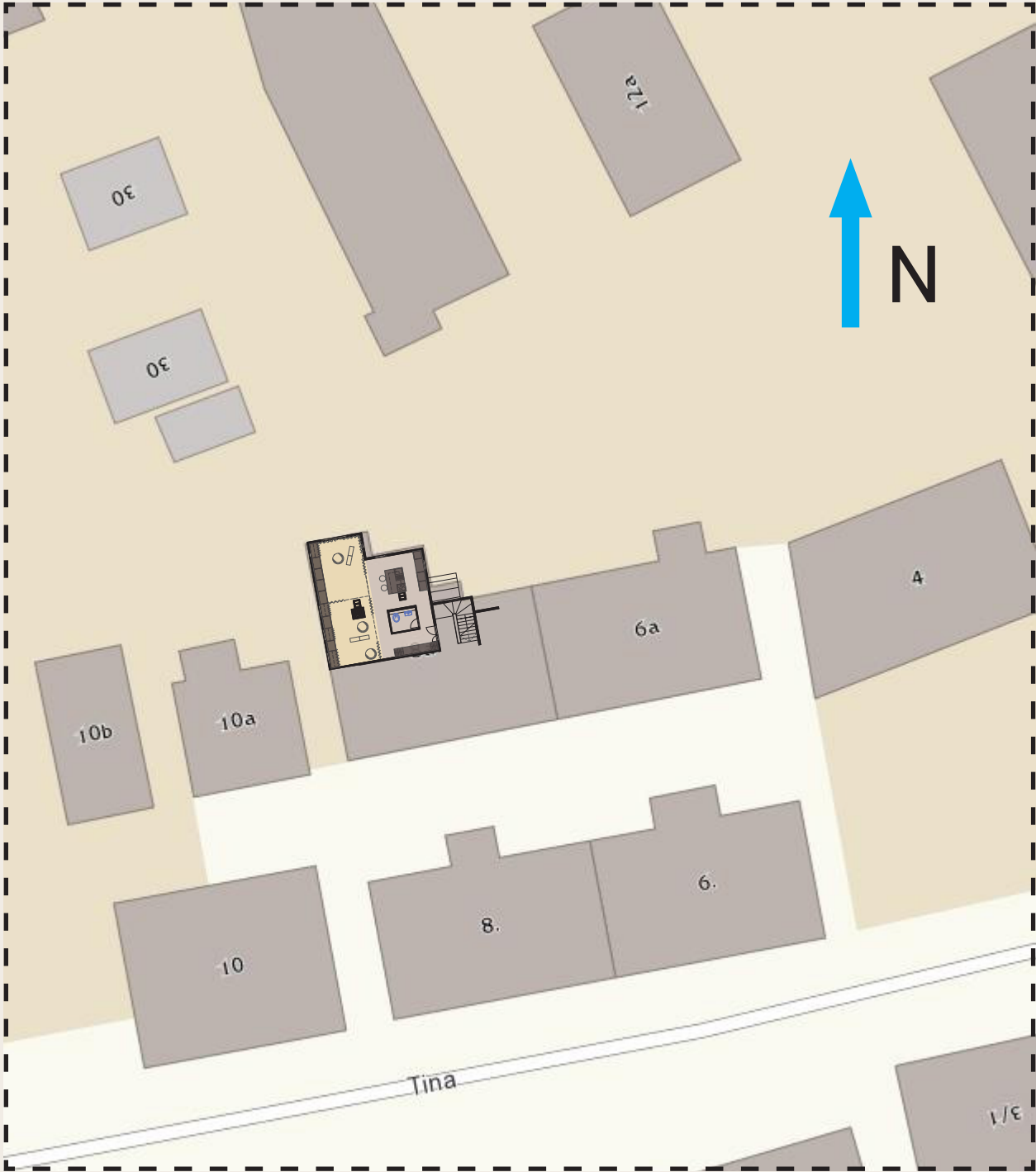
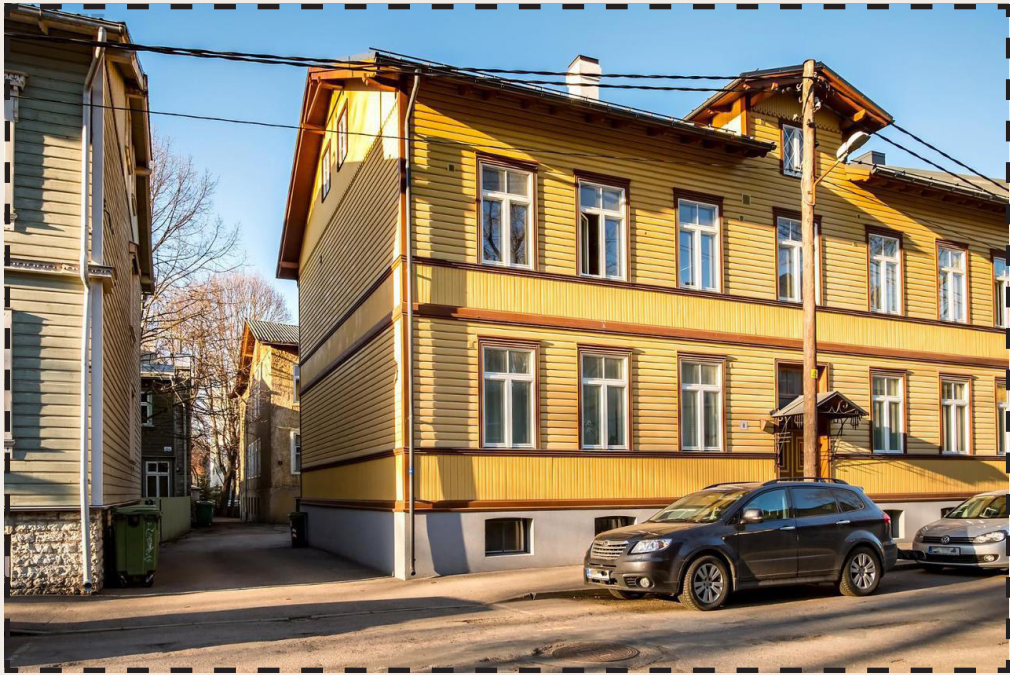

Õhtusöök

Filmiõhtu

Päevakodu

Asukoha analüüs:

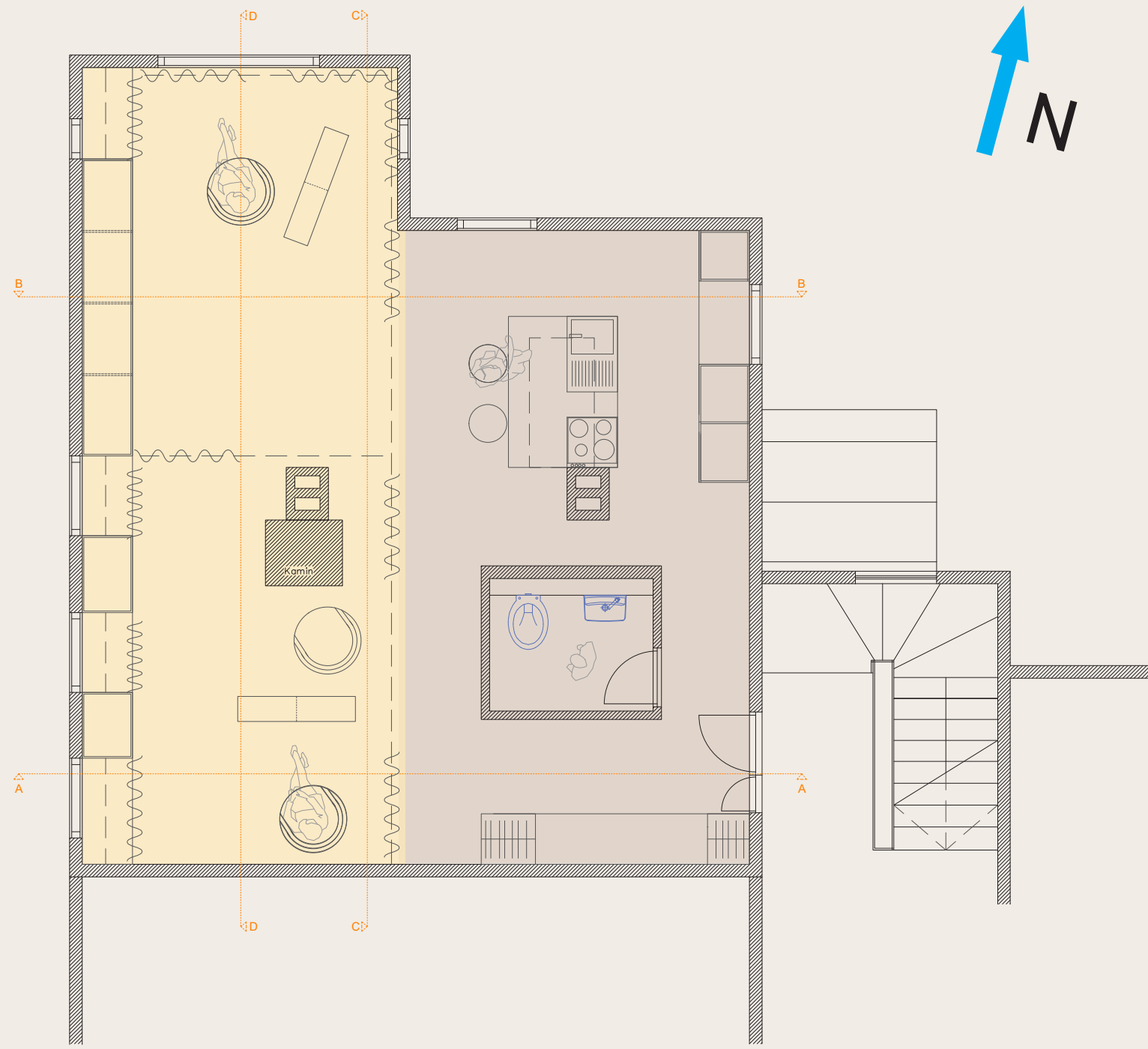
- + sajandivanune hoovimaja
- + ei ole muinsuskaitse all
- + maja taga privaatne trepikoda
- + tagahoovil potentsiaal saada kogukonna kooskäimiskohaks

Ajakava analüüs:

- + kokkulepitud kohtumised
- + spontaansed kogunemised

Korteri analüüs:

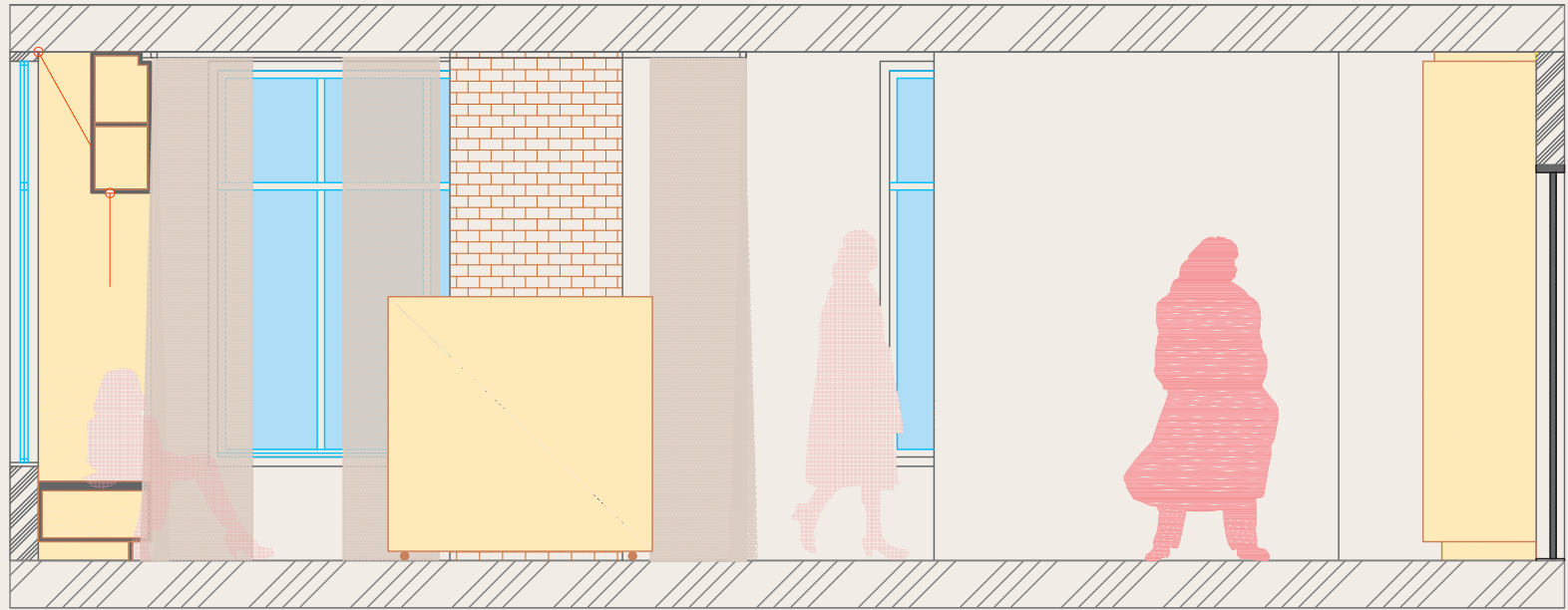
- + sissepääs kagust
- + aknad on ida, põhja ja lääne poole
- + algselt 3-toaline
- + gaasiküte, kamin elutoas
- + ühel pool esik ja köök, teisel pool rahulik ala

Põhiplaan mööblipaigutusega

10:00

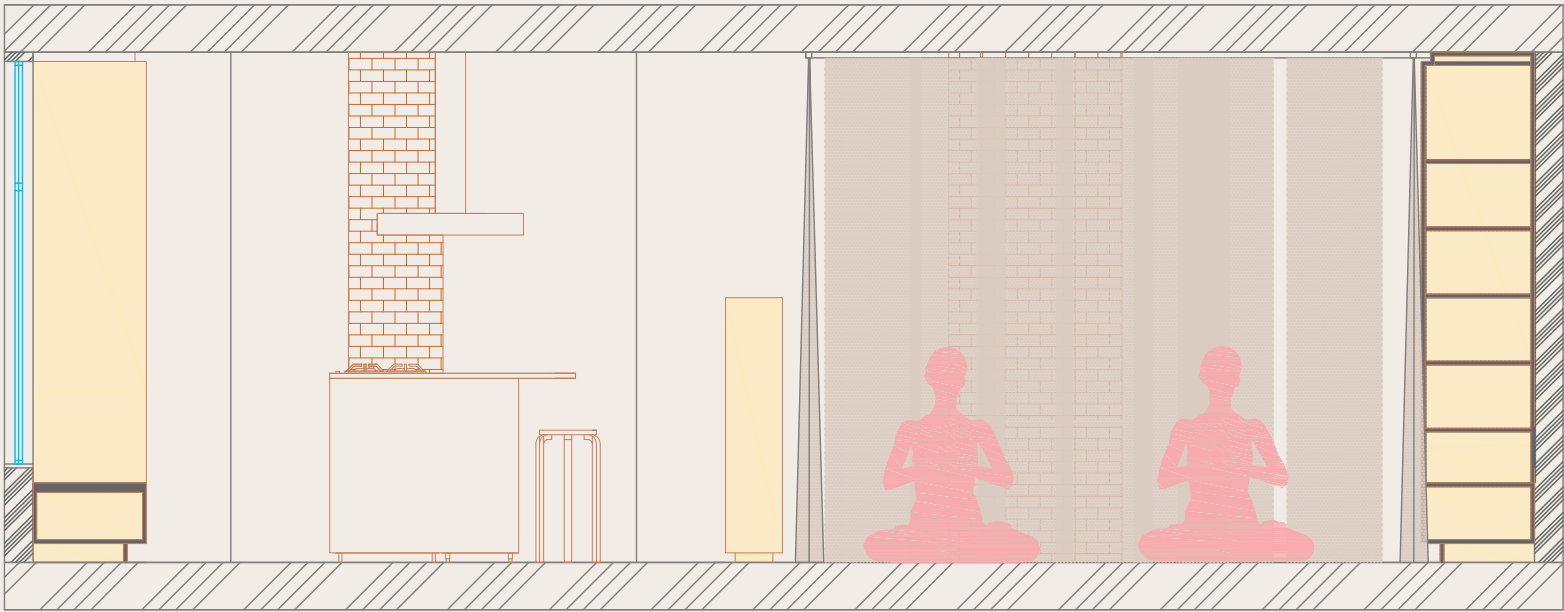
- + saabub esimene töötaja
- + kogukonnaliige tuleb kohvi jooma

Lõige A

12:00

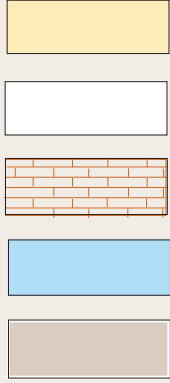
- + kogemusnõustaja kohtub abivajajaga
- + kogukonnaliige tuleb raamatut lugema

Lõige B

Materjalid:

- + puit
- + savikrohv
- + ol. olev tellis
- + klaas
- + tekstiil

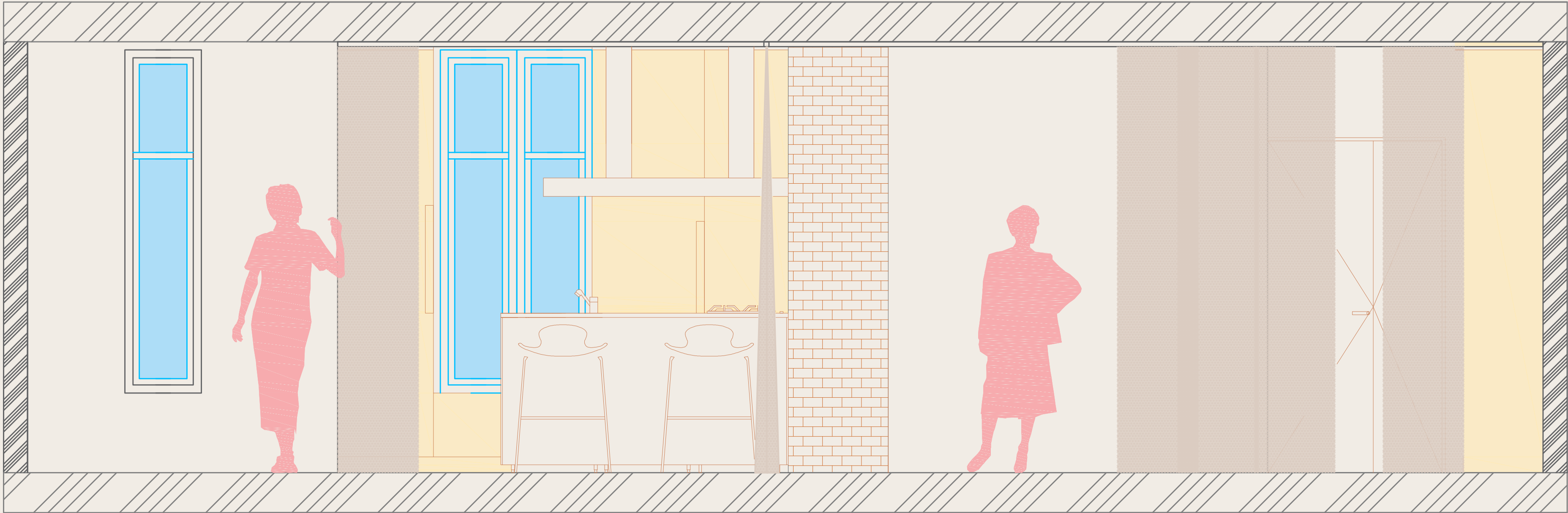

14:00

- + joonistamine
- + mediteerimine

16:00

- + küpsetamine
- + tee joomine

Lõige C

18:00

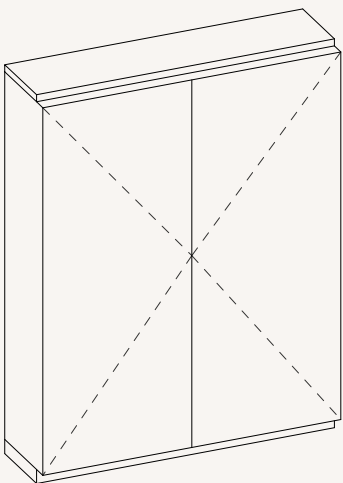
- + teraapia
- + filmiõhtu

20:00

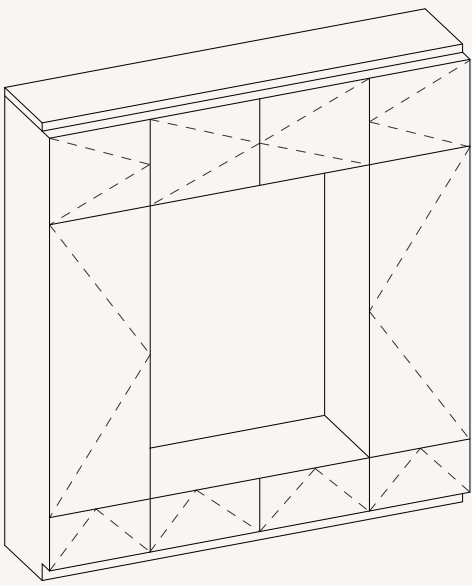
- + lugemine
- + mediteerimine

Ümbermõtestamine

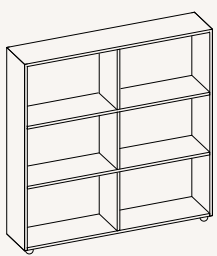
Ruumielemendid:

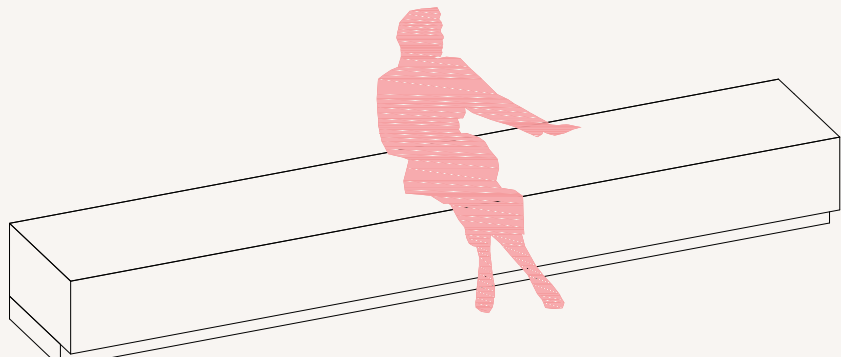
+ panipaik

+ garderoob

+ ratastel
riiulid

+ iste

+ pehme mööbel

+ vaipkate

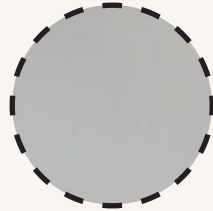
+ tekstiil

+ savikrohv

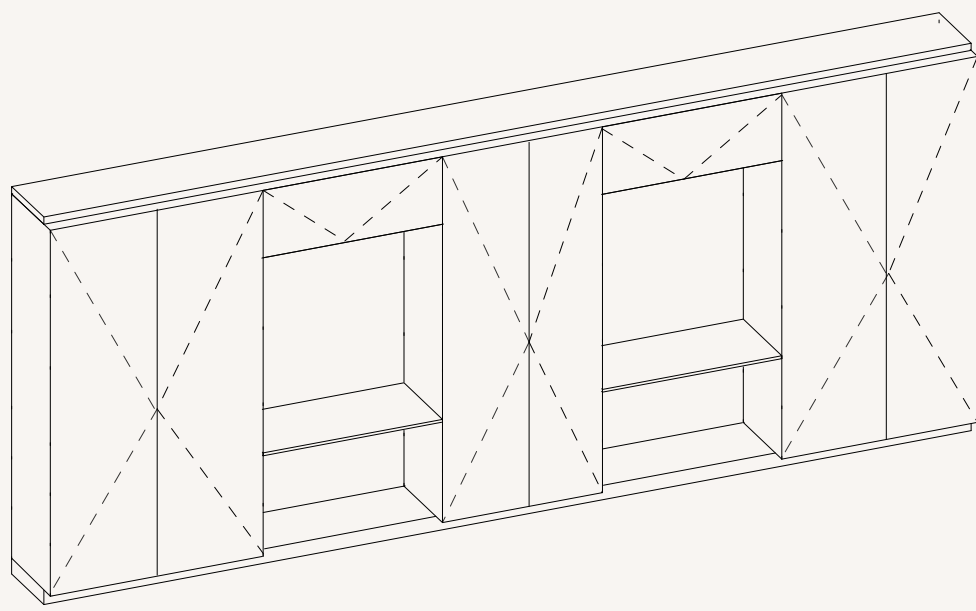

+ puit

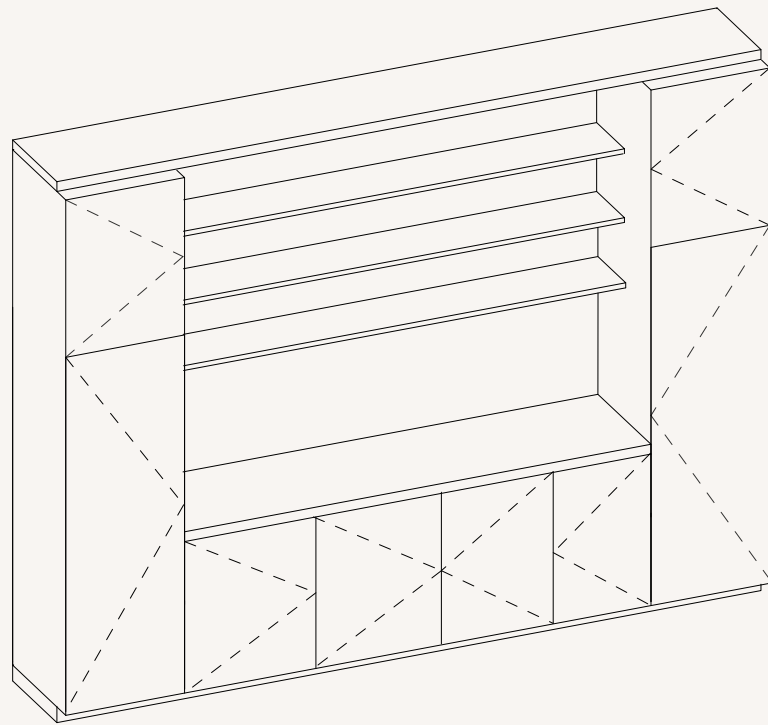

+ sile põrand

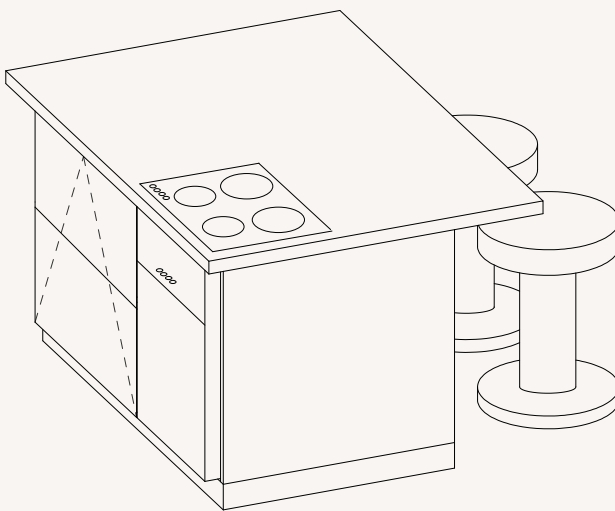
+ kardinad

+ lauad ja riiulid

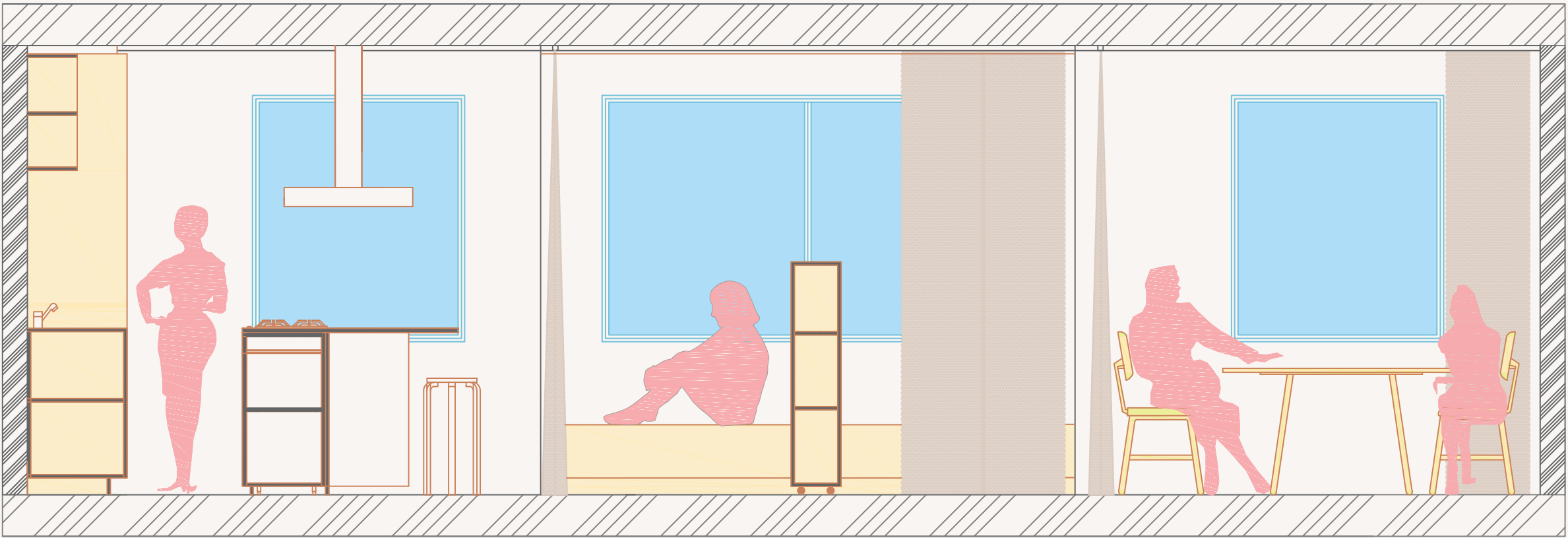
+ köök

+ köögisaar

Tina 8a teabekeskuse aksonomeetriline vaade

Nõmme tee 48 teabekeskuse lõige

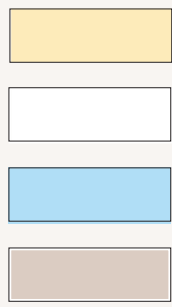
Tervislik toitumine

Privaatne mõtisklemine

Kogemuste jagamine

Materjalid:

- + puit
- + savikrohv
- + klaas
- + tekstiil

Kogukonnakeskuse põhiväärtused:

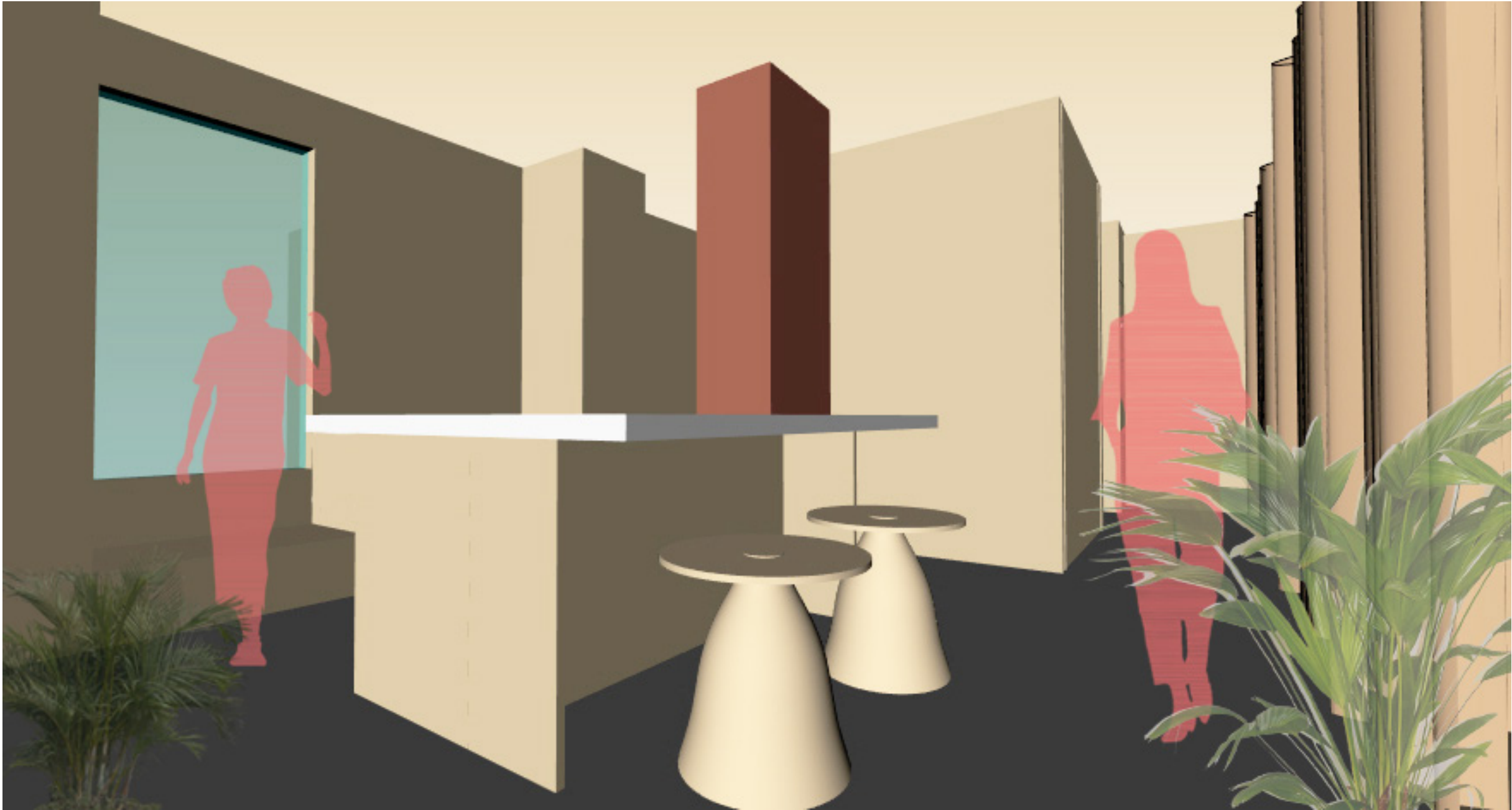
- + koos ja üksi
- + teadmised ja tegevused
- + meditatsioon ja sotsialiseerumine
- + võimalus keskkonda ja iseend muuta
- + kasvulava

Disainistrateegiad:

- + kontroll - avatud planeering, ülevaade, akustika
- + vastutus - liigutatavad riiulid ja kardinad
- + privaatsus - visuaalne eraldumine
- + empaatia - indiviidi tunnetamine ruumis
- + turvatunne - loomulik ja looduslik

Saabumine

Avatud kööki ja elutuba eraldab esikust tualetiblokk, mis varjab siseneja.

Vaade esiku poole

Kohandumine

Kohandumine uue normaalsusega, uute mustrite loomine, argipäevarituaalid.

Vaade kööki

Lõõgastumine

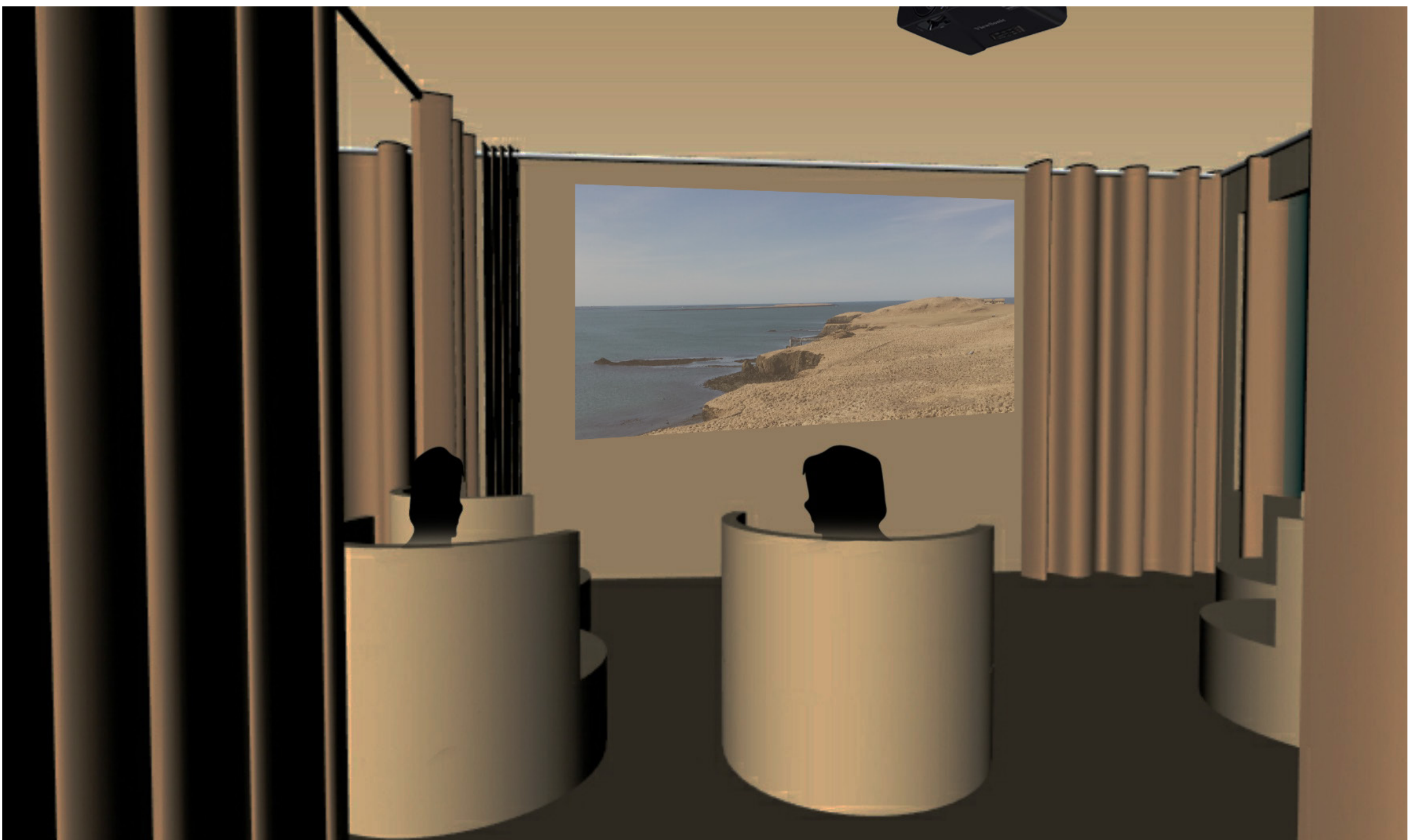
Privaatsus, olemine, hingamine, emotsioonide tundmine, rahunemine.

Vaade aknanišši

Õppimine

Multifunktsionalism, lugemine, filmide vaatamine, kursused, arutelud.

Vaade elutuppa